

Motion till riksdagen 2013/14:U216

av **Tina Acketoft (FP)**

Stöd till jämställdhetssträvanden i Nordafrika och Mellanöstern

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sveriges fortsatta arbete med att stödja demokrati, mänskliga fri- och rättigheter och jämställdhet i Nordafrika och Mellanöstern.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sveriges fortsatta arbete med att stärka kvinnors makt och politiska inflytande.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sveriges arbete med att genomföra FN:s säkerhetsråds resolution 1325.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regeringens återkoppling av arbetet med FN:s säkerhetsråds resolution 1325.

Motivering

Den arabiska våren såg ett tag ut att också vara kvinnornas vår. Kvinnorna deltog i hög grad i de protester som störtade diktaturerna i Nordafrika och Mellanöstern och flera starka kvinnliga potentiella ledare utkristalliserades.

Att den politiska utvecklingen i regionen skulle följa en utstakad väg mot demokrati var det få som trodde, men idag vet vi att det var ännu svårare än vad många kunde förutspå. Länderna saknar i stort en demokratisk tradition och bristen på respekt för mänskliga fri- och rättigheter har blivit uppenbar. Kampen mot diktatur, förtryck, fattigdom och korruption är långt ifrån vunnen. Men människors önskan att få vara delaktiga i att forma samhället och sina egna liv, viljan att kunna försörja sig och hoppet om en bättre framtid finns kvar. Det fanns och finns fortfarande en stark dröm och ett hopp om att demokrati och mänskliga fri- och rättigheter ska få slå rot.

Fel! Okänt namn på

Regionen brottas i hög grad med ojämställdhet på samhällets alla områden och idag kan vi tyvärr konstatera att utvecklingen inte gått framåt. Snarare pekar mycket på ett stort bakslag för jämställdheten och kvinnors rättigheter. I de länder som omfattades av den arabiska våren kämpar idag kvinnorörelsen hårt för att ens kunna behålla sina positioner, långt ifrån att flytta dem framåt.

Idag finns endast en handfull kvinnor med i de viktigaste beslutande församlingarna i vissa länder, ofta i mycket uppstyra positioner. Som en följd av en kamp mellan religiösa och sekulära krafter om vem som ska ha makten över det yttersta tolkningsföretaget, riskerar de nya konstitutioner som nu skrivs att undergräva kvinnors rättigheter ytterligare.

I vissa länder utsätts kvinnor för omfattande våld och trakasserier, ofta med sexuella förtecken, i det offentliga rummet. I andra sker det mer subtilt. Detta bidrar naturligtvis till att begränsa kvinnors möjligheter att vara politiskt aktiva och höja sina röster i samhällsdebatten. Polisens, rättsväsendets och övriga politiska aktörers passiva hållning till dessa kränkningar av de mänskliga rättigheterna försvagar kvinnornas ställning än mer.

Ekonomi i de länder som genomgått stora politiska förändringar är svag. Länderna är i hög grad beroende av handel, turism och investeringar från bl.a. Europa. Allmänt goda kommersiella kontakter med EU är viktiga för att undvika en möjlig ekonomisk kollaps. Pragmatiskt sinnade politiker i regionen kan därför vara mottagliga för argument och även påtryckningar från EU. Men det kräver att det skickas tydliga signaler från EU och omvärldens sida. Sverige och EU måste nu vara pådrivande för att både stödja och ge incitament till de krafter som för utvecklingen i regionen framåt vad gäller demokrati, mänskliga fri- och rättigheter och inte minst jämställdhet. Samtidigt måste omvärlden ställa krav i relationerna med dessa stater. EU:s samarbetsavtal måste vara tydliga.

Det långsiktiga arbetet för att stödja ländernas väg mot fred måste präglas av tydliga krav på demokratisering och respekt för mänskliga fri- och rättigheter inklusive kvinnors rättigheter.

FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet är ett viktigt redskap för världens länder att använda för att säkerställa kvinnors makt och inflytande i fredsprocesser i konflikt- och postkonfliktländer och vid stora politiska omvälvningar. Det är bra att Sverige prioriterar genomförandet av resolutionen men samtidigt finns goda möjligheter att förstärka det arbete Sverige gör och höja ambitionsnivån.

Den nationella handlingsplanen för resolution 1325 är ett strategiskt dokument som spänner över flera politikområden och myndigheter. Nuvarande handlingsplan gäller t.o.m. 2015 och måste därefter ersättas. Det arbetet måste leda till en sammanhållen strategi med ett helhetsperspektiv som också inkluderar det civila samhället. Ett ökat samarbete med relevanta organisationer är ett sätt att skapa ytterligare legitimitet för den delen av resolutionen som tar sikte på kvinnors inflytande.

Det samlade arbetet och resursanvändningen vad gäller genomförandet av resolution 1325 bör klart återrapporteras till riksdagen så att den parlamentariska återkopplingen i framtiden ger bättre möjligheter att analysera resultat och effekt i ett tidigt och kontinuerligt skede.

Fel! Okänt namn på

För att stärka det samlade agerandet för kvinnors inflytande måste arbetet med att implementera resolution 1325 bedrivas konsekvent och integrerat med Sveriges utrikespolitik och agerande på alla arenor, såväl inom EU, FN som inom Europarådet.

Stockholm den 27 september 2013

Tina Acketoft (FP)